

Íþróttabandalag Reykjavíkur
Engjavegi 6
104 Reykjavík

Reykjavík, 18. nóvember 2021
UST202111-043/Þ.V.B.
09.07.01

Umsókn um leyfi til starfsemi – Laugavegshlaup 2022 - Friðland að Fjallabaki

Umhverfisstofnun hefur mótttekið umsókn Íþróttabandalags Reykjavíkur (ÍBR), dagsett 3. nóvember 2021, um leyfi til að halda Laugavegshlaupið Ultra Marafon innan Friðlandsins að Fjallabaki þann 16. júlí 2022 og fljúga dróna innan friðlandsins.

Friðlandið að Fjallabaki er friðlýst sem sbr. auglýsing nr. 354/1979. Mannvirkjagerð, efnistaka og annað jarðrask innan friðlandsins er óheimilt nema með leyfi Umhverfisstofnunar. Óheimilt er að skemma gróður, trufla dýralíf að óþörfu og hrófla við bergmyndunum. Samkvæmt stjórnunar- og vagnaráætlun svæðisins er kvikmyndataka, ljósmyndun og viðburðir sem hafa í för með sér hættu á jarðraski, truflun dýralífs, umferðar eða upplifun annarra gesta háð leyfi Umhverfisstofnunar. Óheimilt er að fljúga fjarstýrðum loftförum (dróna) innan friðlandsins á tímabilinu 15. júní – 15. september nema að fengnu leyfi Umhverfisstofnunar. Athafnir sem geta haft áhrif á friðlandið s.s. jarðrask, mengun vegna úrgangs eða fráveitna, áhrif á loftgæði, ásýnd svæðis eða hefur áhrif á umferð og/eða upplifun annara gesta er óheimil nema að fengnu leyfi Umhverfisstofnunar.

Lýsing verkefnis:

Laugavegshlaup Ultra Marafon verður haldið laugardaginn 16. júlí árið 2022. Í umsókn ÍBR kemur fram að hlaupið hefst í Landmannalaugum og fer eftir gönguleiðinni Laugaveginum og endar í Húsadal í Þórsmörk. Reiknað er með að fjöldi þátttakenda verði um 600 manns. Þátttakendur koma í Landmannalaugar og fara frá Húsadal með rútum á vegum ÍBR. Ferðaklósett verða sett upp í Landmannalaugum á hlaupadaginn en engin mannvirki verða sett upp á hlaupaleiðinni. Starfsmenn ÍBR sjá um skipulag og framkvæmd hlaupsins. Starfsmenn verða 50 á drykkjar- og þjónustustöðvum á hlaupaleiðinni. Þeir tryggja öryggi hlaupara og sjá til þess að keppendur fari eftir reglum hlaupsins, gangi vel um og hendi ekki rusli á leiðinni. Starfsmenn verða í hlutverki eftirfara sem týna upp merkingar, rusl og annað sem fylgir hlaupinu. Fram kemur í umsókn að allir þátttakendur verða upplýstir um umgengnisreglur á Laugaveginum sem eru m.a. þær að fara eftir merktri gönguleið og bera með sér eigið rusl. Með þátttöku sinni samþykkja keppendur að fara eftir merktum leiðum og henda ekki rusli á leiðinni. Til að vernda náttúruna og takmarka rusl á drykkjarstöðvum verða þátttakendur að hafa með sér sitt eigið drykkjarmál. Til þess að mynda hlaupið er óskað eftir leyfi til að fljúga dróna yfir hlaupaleiðinni frá Landmannalaugum að Brennisteinsöldu milli kl 8:00-10:00 að morgni hlaupadagsins. Flughæð yrði 30-50 metrar. Kort sem sýnir staðsetningu drykkjarstöðva, salerna og flugleið dróna fylgdi með umsókninni.

Áhrifamat:

Umhverfisstofnun metur litlar líkur á að hlaupið muni hafa neikvæð áhrif á verndargildi Friðlands að Fjallabaki. Landmannalaugar eru á appelsínugulum lista vegna ágangs ferðamanna á náttúru svæðisins og vegna skorts á innviðum til að taka á móti miklum fjölda gesta. Litlar líkur eru á að framkvæmd hlaupsins muni valda spjöllum á friðlýstum náttúruminum og að rask verði minniháttar ef farið verður að þeim skilyrðum sem sett eru í leyfi þessu og m.a. tryggt að ekki sé hlaupið utan merktra gönguleiða. Einnig þurfa starfsmenn, ljósmyndarar og kvikmyndatökufólk að halda sig innan gönguleiða, útsýnis- og áningarstaða til að koma í veg fyrir óþarfa rask. Hlaupið mun mögulega hafa tímabundin neikvæð áhrif á aðra gesti á svæðinu. Sá hluti Laugarvegjarins sem liggur innan Friðlandsins að Fjallabaki liggur um viðkvæm hverasvæði og mikilvægt að tryggja að þau verði ekki fyrir raski og tryggja þarf sérstaklega að hlaupið sé eftir merktum gönguleiðum á þeim svæðum.

Skilyrði:

Umhverfisstofnun veitir Íþróttabandalagi Reykjavíkur fyrir sitt leyti leyfi fyrir að Laugavegshlaupið Ultra Marafon fari fram innan Friðlandsins að Fjallabaki og drónaflugi samhliða því sbr. lýsingu hér að ofan þann 16. júlí 2022 að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:

- Stjórnendur viðburðarins skili til Umhverfisstofnunar, a.m.k. viku áður en keppni hefst, áætlun um það hvernig staðið verði að framkvæmd keppinnar. Í áætlun skal m.a. koma fram, fjöldi þátttakenda og hvernig staðið verði að frágangi að viðburði loknum.
- Umhverfisstofnun skal tilkynnt um öll frávik við áður útgefna verkefnalýsingu og eins ef breyting verður á tímasetningu verkefnis eins fljótt og auðið er.
- A.m.k. 3 dögum áður en hlaupið fer af stað skal koma fyrir merkingum við upphaf og endastöð hlaupsins þar sem gestir svæðisins eru upplýstir um fyrirhugað hlaup.
- Hámarksfjöldi þátttakenda í hlaupinu verði ekki meiri en 600 manns.
- Stjórnendur hlaupsins gefi sig fram við landverði svæðisins áður en hlaupið hefst og þegar frágangi eftir hlaupið líkur.
- Þátttakendur og starfsmenn hlaupsins haldi sig innan gönguleiða, útsýnis- og áningarstaða alla leið frá upphafsstöð að endastöð hlaupsins. Stjórnendur hlaupsins skulu upplýsa þátttakendur um mikilvægi þess að halda sig á gönguleiðum til að koma í veg fyrir rask á viðkvæmum gróðri og hverasvæðum meðfram Laugaveginum.
- Auglýsa skal hlaupið vel og upplýsa aðra gesti á svæðinu að um tímabundna truflun sé að ræða á Laugaveginum á meðan á hlaupinu stendur.
- Upplýsa skal ljósmyndara og aðra sem koma á svæðið til að fylgjast með hlaupinu að óheimilt sé að fara út fyrir göngustíga, útsýnis- og áningarstaða og vísa þeim á góða ljósmyndatökustaði í samráði við landverði.
- Gönguleiðin Laugavegur kann að vera strjált stikuð að hluta og því skulu aðstandendur hlaupsins sjá til þess að merkingar verði bættar á þeim svæðum þar sem gönguleiðin er ógreinileg til að fyrirbyggja að fólk hlaupi út fyrir gönguleiðina með tilheyrandi. Brýnt er að passa vel upp á framangreint og merkja leiðina vel á viðkvæmum svæðum á borð við mosa- eða lyngmóa og votlendi, á hverasvæðinu suður af Hrafninnuskeri og niður Jökultungur. Eins er mikilvægt að staðkunnugir starfsmenn hlaupsins beini þátttakendum inn á gönguleiðina þar sem þess er þörf.
- Drykkjarstöðvar innan Friðlandsins að Fjallabaki skulu vera staðsettar á malarplönnum við skála þar sem engin hætta er á að viðkvæmur gróður skaðist.

- Aðstandendur hlaupsins tryggi að ekki verði skilinn eftir neinn úrgangur á víðavangi, hvorki á/við hlaupaleiðir né á drykkjastöðvum. Einnig að tryggt verði að merkingar sem notaðar verða við að merkja hlaupaleiðina verði fjarlægðar strax að viðburði loknum og skemmdir á gróðri, ef einhverjar verða, lagfærðar.
- Óheimilt er að aka utan vega og skulu starfsmenn sem koma að hlaupinu einungis aka eftir merktum vegum.
- Mælist er til þess að þátttakendur komi á svæðið í skipulögðum rútuferðum á vegum viðburðarins þar sem bílastæði eru takmörkuð og vegasamgöngur erfiðar.
- Þátttakendur taki tillit til annara gesta svæðisins hvort sem er við skála sem drykkjarstöðvar eru staðsettar á eða á þeim stígum sem viðburðurinn fer fram.
- Hafa skal þetta leyfi með í för á meðan á viðburðinum stendur og kynna fyrir starfsfólki þau skilyrði sem fylgja leyfinu, áður en undirbúningur og vinna hefst.
- Virða skal umgengnisreglur sem gilda um svæðið.
- Losun ferðasalerna skal fara fram á viðurkenndum losunarstað utan hins friðlýsta svæðis.
- Ef upp koma álitamál um framkvæmdir sem tengjast verkefninu og frágang svæðisins skal hafa samband við Umhverfisstofnun í síma 591-2000.
- Aldrei skal að fljúga ómönnuðu loftfari í nágrenni og yfir fólki og forðast skal að trufla friðsæld svæðisins og upplifun gesta, öryggi þeirra og persónuvernd eins og hægt er.
- Aldrei skal fljúga ómönnuðu loftfari nálægt dýrum eða fuglum, hvorki nálægt hreiðrum né á varptíma eða á þeim tíma sem telst viðkvæmur fyrir dýr og fugla.
- Flugtíma skal haldið í lágmarki.
- Ef drónaflugið hefur truflandi áhrif á fugla- og/eða dýralífið skal því hætt samstundis.
- Stjórnandi/eigandi hins ómannaða loftfars ber ábyrgð á loftfarinu á svæðinu, að það skaði ekki fólk, dýralíf, eða náttúruna og það skilji ekki eftir sig varanleg ummerki á neinn hátt. Ekki skal skilja eftir hluta loftfarsins á svæðinu heldur finna og endurheimta loftfarið og alla hluta þess ef það brotlendir eða bilar.

Ef framkvæmdaraðili veldur náttúruspjöllum með framkvæmd í skilningi 87. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd getur Umhverfisstofnun t.d. lagt fyrir framkvæmdaraðila að afmá jarðrask og lagfæra gróðurskemmdir eða stöðvað framkvæmdir sbr. nánar XV. kafla laganna.

Ef umhverfisaðstæður á svæðinu breytast getur Umhverfisstofnun skv. 2. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd breytt skilyrðum leyfis, bætt inn nýjum skilyrðum eða afturkallað leyfið til að koma í veg fyrir verulegt, ófyrirséð tjón á náttúru Íslands.

Umhverfisstofnun mælist til þess að taka skuli á loft og lenda ómönnuðu loftfari í öruggri fjarlægð frá gestum svæðisins skv. reglugerð um ómönnuð loftför nr. 990/2017

Að öðru leyti skal haga flugi ómannaðra loftfari í samræmi við reglugerð nr. 990/2017, um starfrækslu fjarstýrðra loftfara.

Umhverfisstofnun bendir á að dróna sem notaðir eru í atvinnuskyni þarf að skrá sérstaklega hjá Samgöngustofnu.

Leyfi landeigenda og/eða sveitarfélags gæti þurft fyrir verkefninu.

Sé skilyrðum leyfis ekki fullnægt getur Umhverfisstofnun afturkallað leyfið skv. 1. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd.

Leyfisgjald:

Umhverfisstofnun hefur nú innheimt gjald fyrir vinnslu og afgreiðslu umsókna um leyfi á friðlýstum svæðum sbr. 1. mgr. 92. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Gjald fyrir umsókn um framkvæmdir er kr. 39.400.- sbr. 24. gr. b. gjaldskrá Umhverfisstofnunar nr. 535/2015.

Eftirlit:

Umhverfisstofnun mun hafa eftirlit með framkvæmdum og frágangi á svæðinu. Eftirlitið verður framkvæmt af eftirlitsmanni frá Umhverfisstofnun.

Virðingarfyllt

Hákon Ásgeirsson
teymisstjóri

Þórdís Vilhelmína Bragadóttir
sérfræðingur